

Verdiskaping i blå-grønn sektor

Reid Hole, Prorektor Forskning og Utvikling

15. Mars 2017

NORD
universitet

1250 ansatte
12500 studenter
180 studier

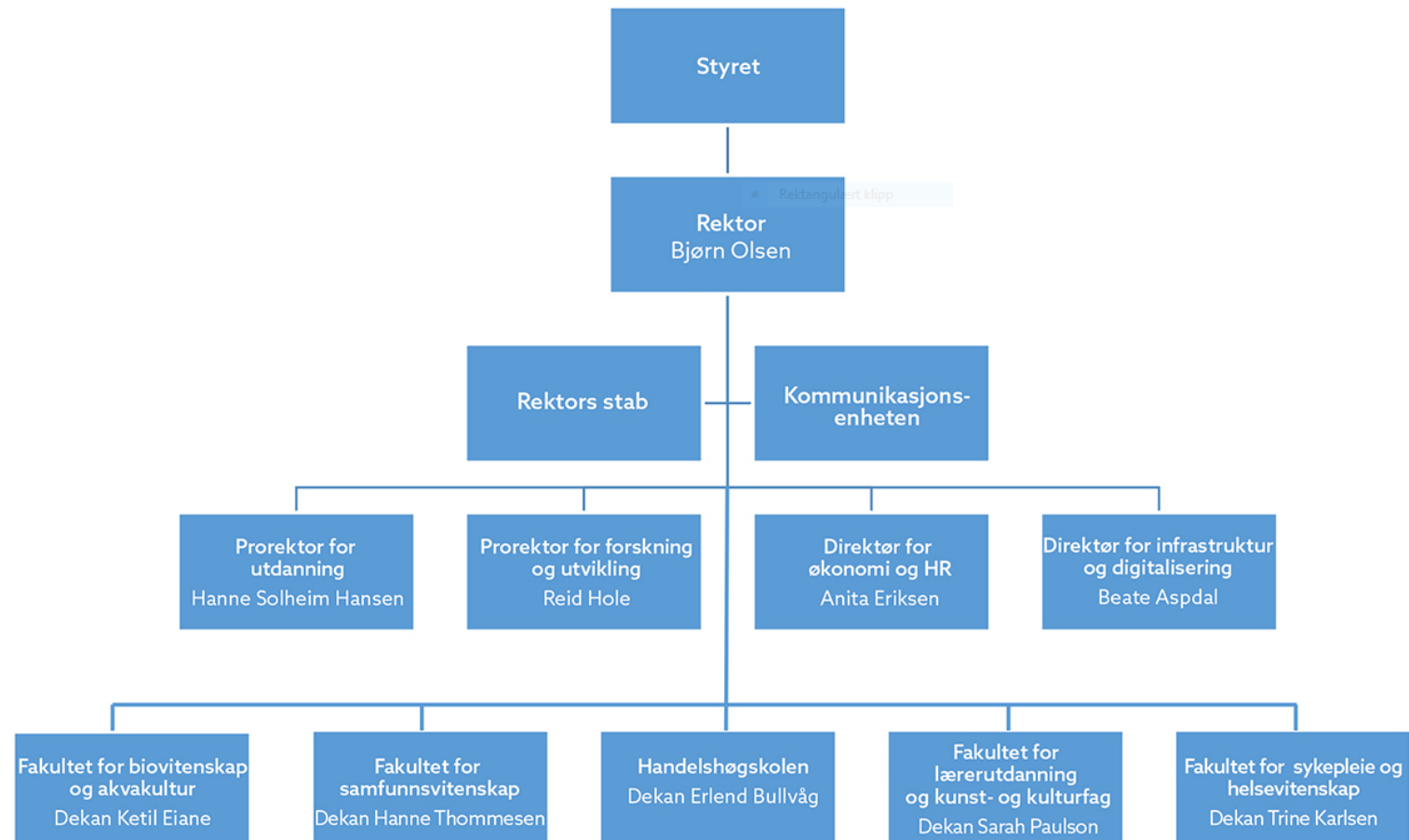
Fire doktorgradsprogram
115 ph.d.-studenter

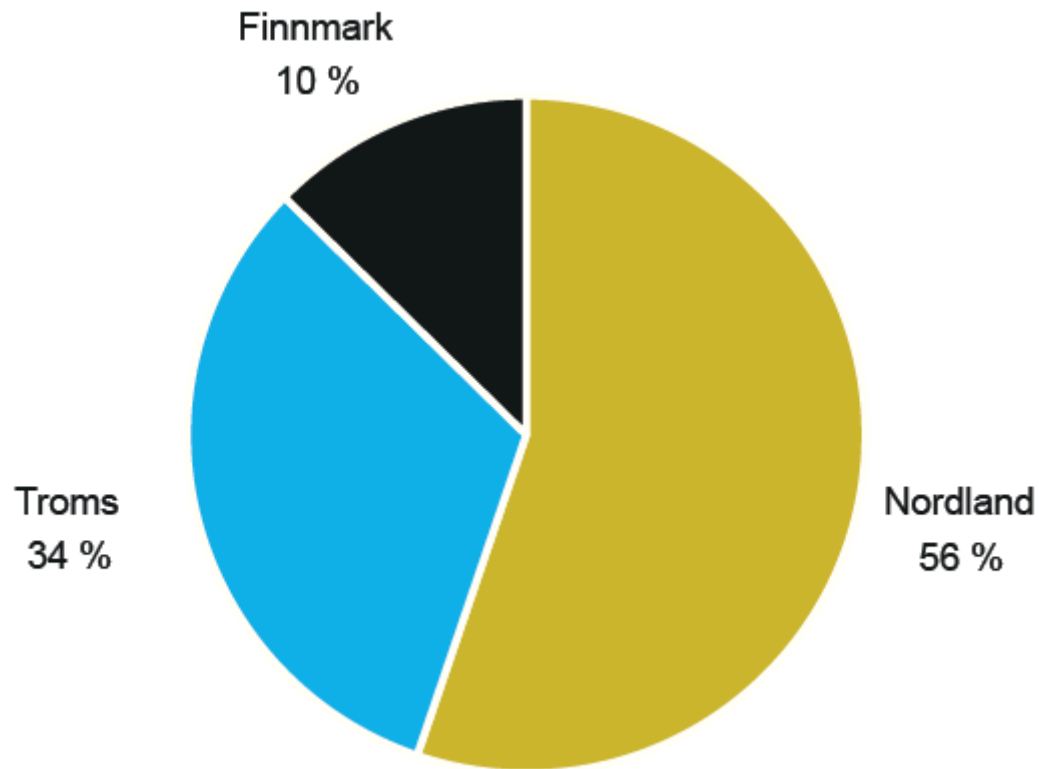
Budsjett 2017: 1.350 milliarder

- 40 % av Norges kyst
- Stor akvakulturregion
- Stor landbruksregion
- Stor industriregion

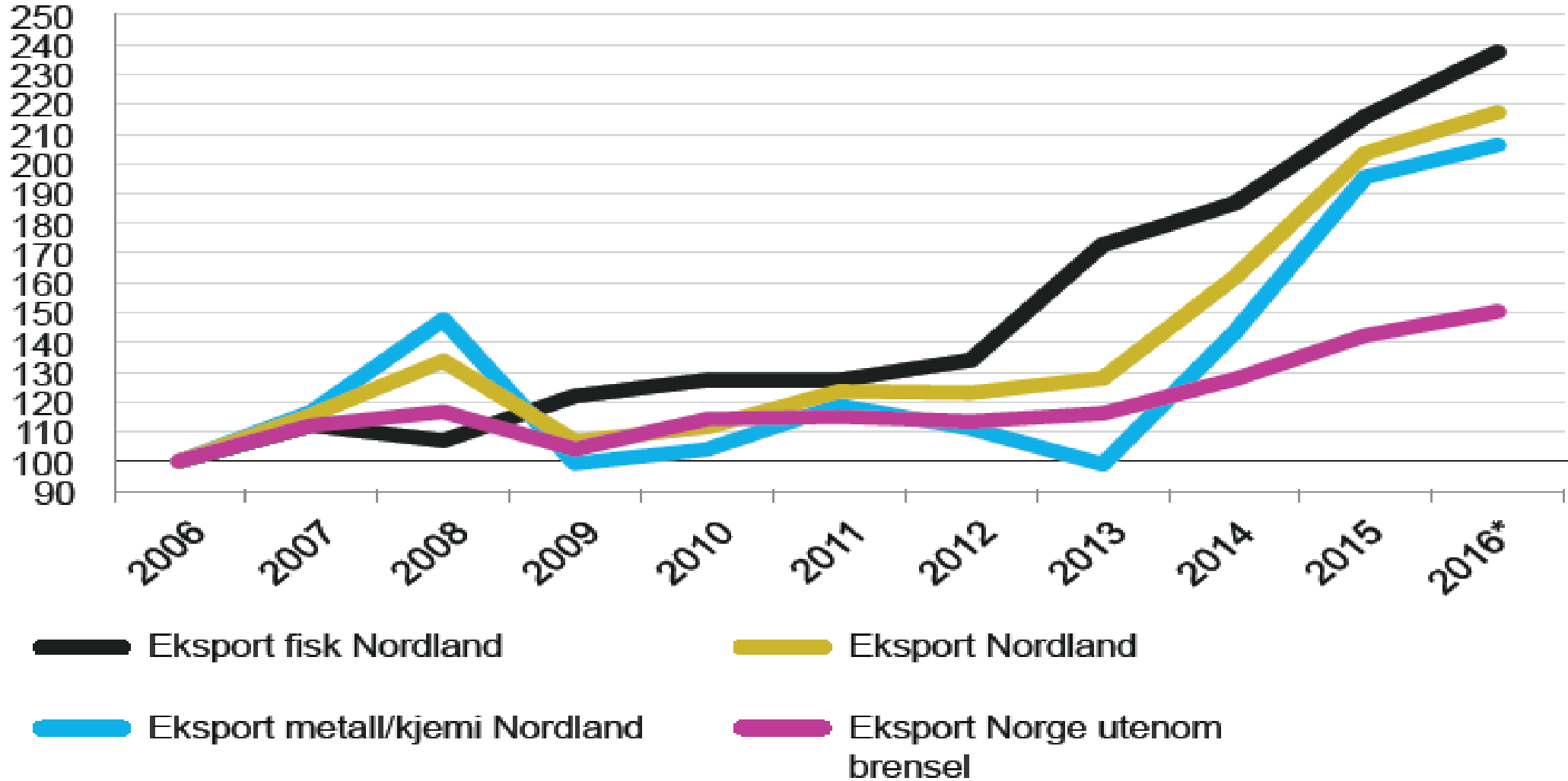

Nord universitet sin organisasjon

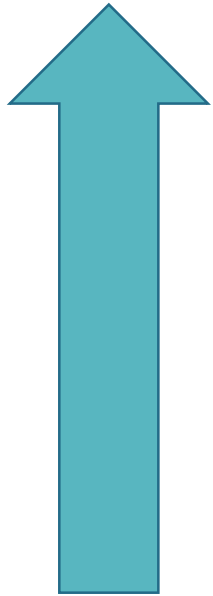

- Sum verdiskaping i Nordland er 59,5 milliarder. Sum Nord Norge er 106 milliarder

Verdiskaping i nord

«Økt verdiskaping er et mål for nordområdesatsingen. Det trengs målrettet satsing på næringsutvikling for å utvikle Nord-Norge til en av Norges mest skapende og bærekraftige regioner. (...)

Økt verdiskaping er et mål for nordområdesatsingen, og en kunnskapsbasert næringsutvikling står sentralt.»

Regjeringen.no

Norge skal være en ledende forskningsnasjon
i og for nordområdene og en respektert
forvalter av miljø og ressurser i nord.

Nord-Norge skal være en innovativ og bærekraftig
nærings- og FoU region

St.melding 7. (2011-2012)

1

«Universitetet i Tromsø er en ledende kunnskaps- og forskningsinstitusjon for nordområderelaterte problemstillinger. Med rundt 500 forskere innenfor polare spørsmål, klima og miljø står Tromsø frem som et sentrum for arktiske spørsmål, både i Norge og internasjonalt».

2

«Universitetet i Nordland har i nordområdesammenheng sterke miljøer innen samfunnsvitenskap, bedriftsøkonomi og marin biovitenskap, og har vokst frem til et ledende miljø for samarbeid med universiteter og næringsliv i Russland.

Regjeringen satser på å styrke Bodø som sentrum for utvikling av kunnskap om næringslivets muligheter i nordområdene»

Nasjonens verdiskapingsmotor –

må både dyttes og dras
mot NORD

Det staten tror på, må
de også investere i
for sin egen bunnlinje

Gjør staten det?

Hva er vi satt til å gjøre?

Lov om universiteter og høyskoler:

Utdanning

Forskning

Hva er vi satt til å gjøre?

Lov om universiteter og høyskoler:

Utdanning

Forskning

Formidling

Eksternt
samarbeid

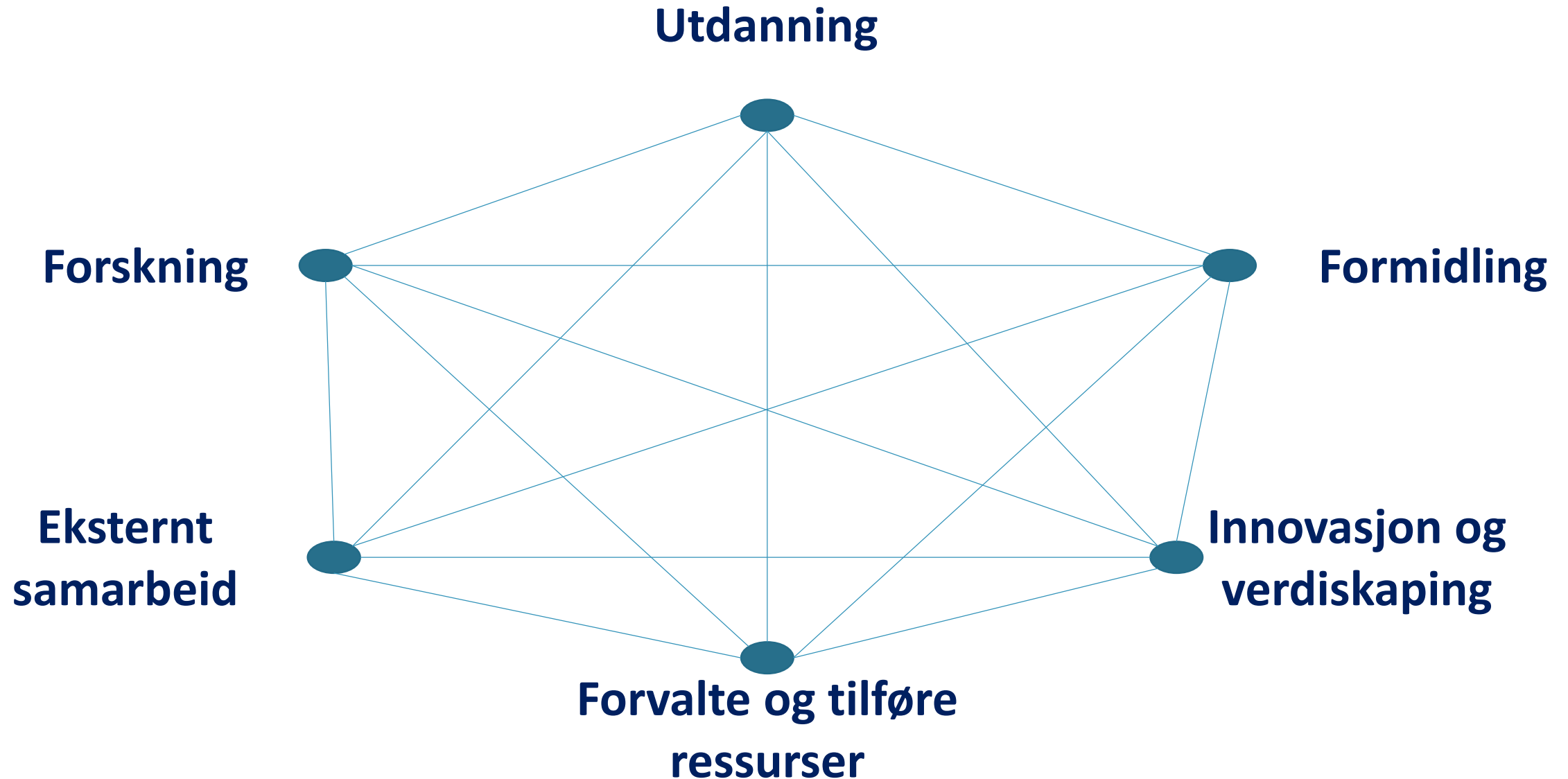
Innovasjon og
verdiskaping

Forvalte og tilføre
ressurser

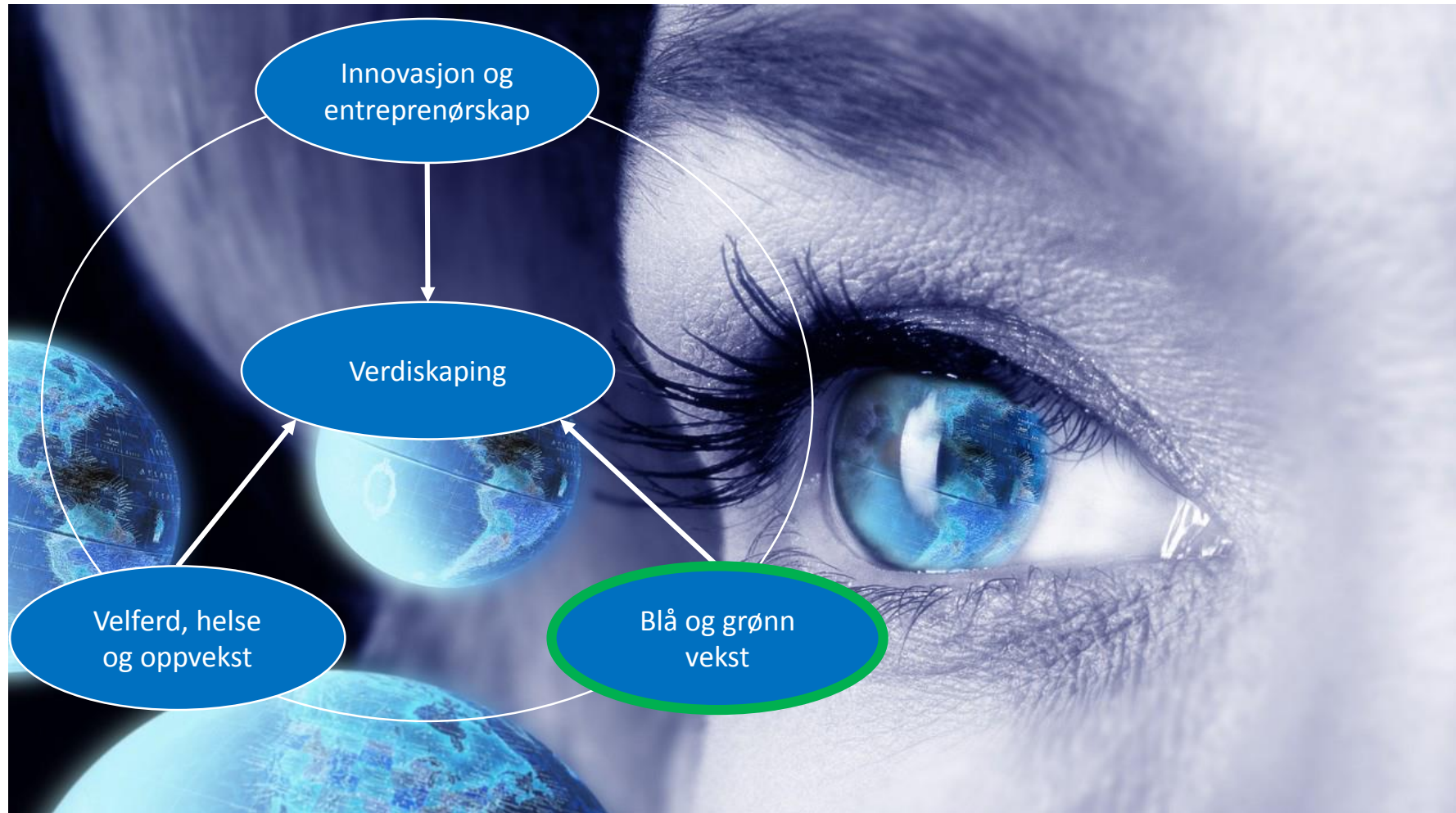

Lov om universiteter og høyskoler:

Lov om universiteter og høyskoler:

Akvatisk
biovitenskap

Bedriftsøkonomi

Sosiologi

Profesjons-praksis

Å leve av, i Nord

Å leve, i Nord

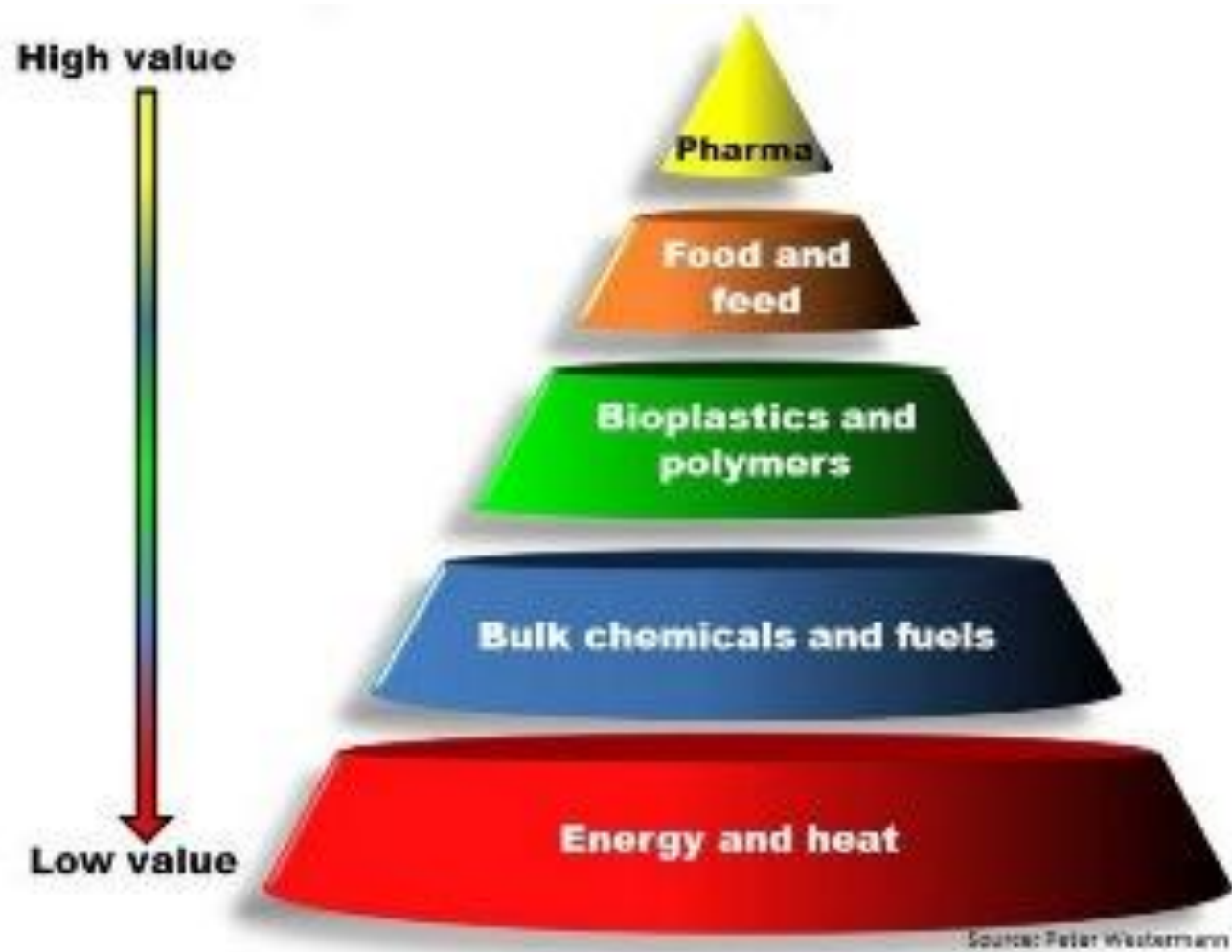
Blå – grønn vekst => Bioøkonomi

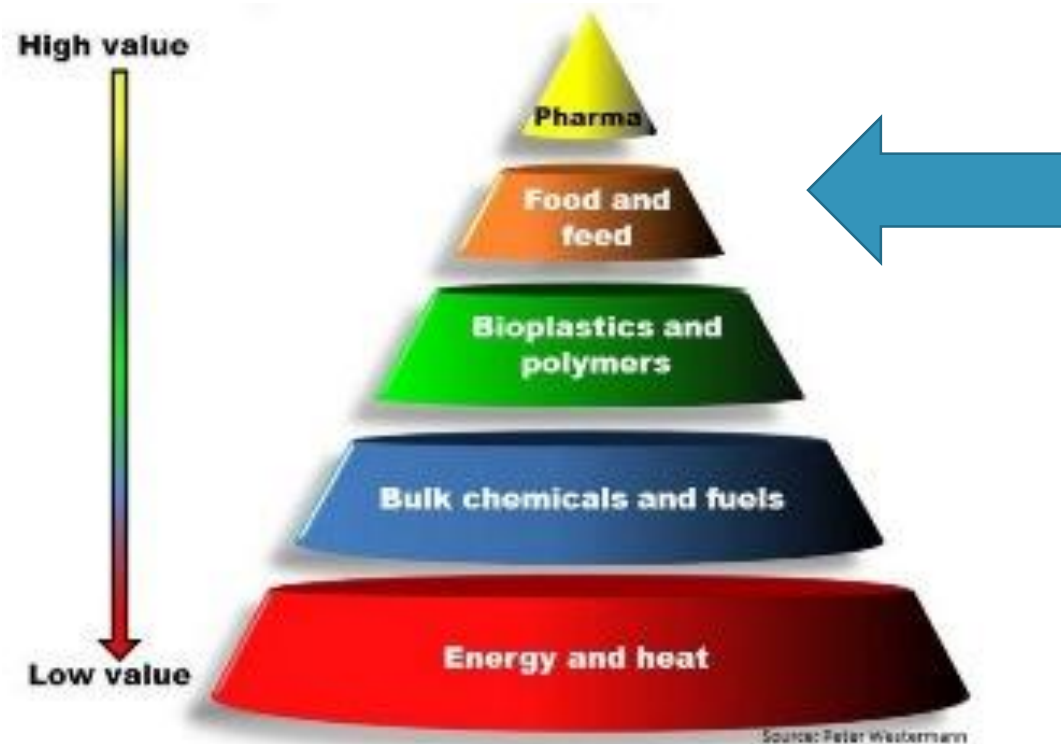
- «Bioøkonomi favner om all bærekraftig produksjon og bearbeiding av biologiske ressurser til mat, helseformål, fiberprodukter, industrielle produkter og energi.» (Definisjon NFR og EU)
- «...bærekraftig, effektiv og lønnsom produksjon, uttak og utnyttelse av fornybare biologiske ressurser til mat, fôr, ingredienser, helseprodukter, energi, materialer, kjemikalier, papir, tekstiler og andre produkter.» (Regjeringens bioøkonomistrategi)
- «Bruk av muliggjørende teknologier som bioteknologi, nanoteknologi og IKT» (Regjeringens bioøkonomistrategi)

Oppsummert: «Fra fotosyntese til næring»

Rangering i forhold til verdi/masseenhet

- Nord sin beste mulighet for å ta en posisjon innen bioøkonomi vil være innen mat og fôr. Dette fordi Nord:
- Har kompetanse inne feltet
 - Er tilstede i et av landets viktigste områder for mat og fôrproduksjon
 - Mat skal prioriteres frem for andre produkter og det vil derfor alltid ha en viktig posisjon
 - Høyt i verdikjede

Svak befolkningsutvikling fordi vi ikke har lykket med næringsutviklingen i nord

Må lage et økosystem for verdiskaping i nord

- Kunnskapsaktører
- Næringsaktører
- Det regionale nivå
- Den regionale stat
- Staten

Stoppere for utviklingen

- Kompetanse og kompetent kapital

Konseptet «High North Innovation Centre»

- Innovasjonssenter Nord, «High North Innovation Center» i Bodø, etter modell av Framsenteret
- Samle et bredt kompetansemiljø, med hovedfokus på nye strategier og tiltak for næringsutvikling i nordområdene
- Målet må være å samle politikkutformere (departementer, direktorat osv), virkemiddelapparat (SIVA, IN, NFR), forskningsmiljø og private aktører
- Sekretariater i Arena-programmene
- Fond/risikokapital
- Etablerte sentre; Center for High North Logistics og Nordområdesentret

Konseptet High North Innovation Centre

NOS

Innovasjons-
park

Politikk-
utformere

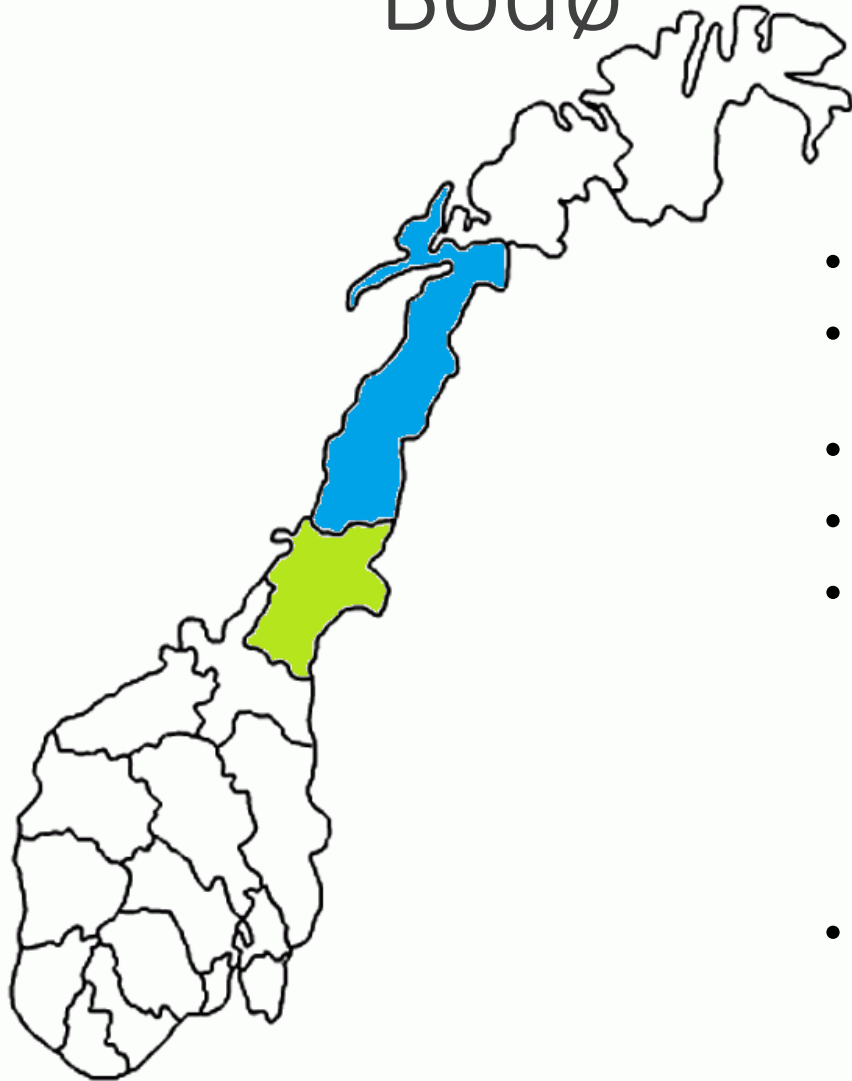
Virkemiddel-
apparat

Nærings-
aktører

Randsone

Nye strategier og tiltak for næringsutvikling i nordområdene

Bodø

- Innovasjonssenter med 5 stillinger for 5 år
- Etablering med støtte fra NFR (BIONÆR), fylkeskommunene Nordland og Trøndelag, deltakere/initiativtakerne, Innovasjon Norge, SIVA
- Bedriftsnettverk
- Målsetning om selvfinansiering
- Mulig innhold
 - Initiering, finansiering og drift av prosjekter med forankring i både næringsliv og UoH/FoU-miljøer.
 - Formidling, vitenskapelig og populærvitenskapelig publisering, konferanser, seminarer
 - Kommersialisering, dvs implementering av ny kunnskap i drift og kommersielle anvendelser
- Mulig å koble på stipendiatprogram innenfor NFRs FORREGIONprogram (Kapasitetsløftet)

Bransjer og aktører

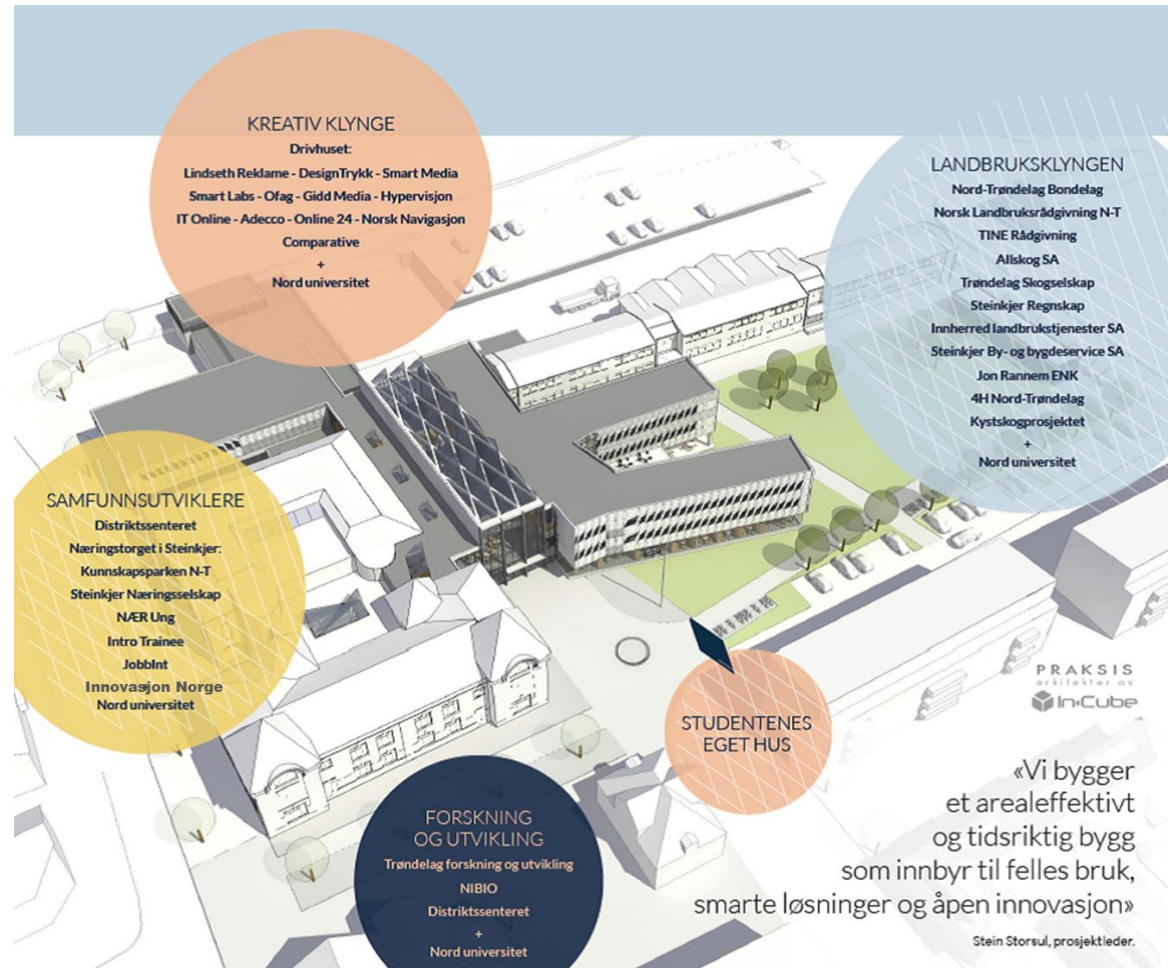
- Havbruk
 - Laksenæringens verdiskapningspotensiale
 - Bærekraftig forproduksjon - biokarboner fra skog og andre vekster
- Jordbruk
 - Viktig næring både for enkeltkommuner
 - Stadig eldre og færre gårdbruk(ere)
- Skogbruk
 - Stående kubikkmasse og produktivt skogareal øker år for år på grunn av tilvekst og gjengroing
 - Rom for større utnytting av skogressursene.
- Industriaktører?
- De blågrønne næringene skal være en premissgiver for et blågrønt innovasjonssenter
- Kompetente aktører fra alle næringsområdene
 - Skognæringa Kyst AS (sekretariat)
 - *Skognæringsforum Nordland*
 - Nordland Bondelag
 - Fylkeskommunene Nordland/Trøndelag
 - Nord universitet
 - Fylkesmannen i Nordland, *Landbruks- og reindriftsavdelinga*
 - *Norsk Havbrukssenter*
 - *NCE Aquaculture*
 - *Råfisklaget/Sjømat Norge/Kystfiskarlaget?*

Nord Innovasjonspark

- Skap et miljø hvor det er
 - attraktivt å tenke nytt
 - lære å gjøre ting på nye måter
 - samarbeide med nye aktører!
- Mulighetene er uendelige når man samler ulike mennesker og miljøer på samme sted..

Blågrønt Innovasjonssenter ved Nord, campus Steinkjer

Blågrønt Innovasjonssenter ved Nord, campus Steinkjer

Planarbeid i to sammenhengende deler

- Konsept for kunnskapsutvikling og -utveksling mellom academia og næring.
 - Skal styrke hver enkelt av de som deltar gjennom faglig relevans og konkurransevne i ulike markeder.
 - Skal stimulere nye forretningsideer, bedrifter og felles prosjekter
- Bygninger og anlegg som danner fysiske rammer for realisering av dette samspillet.
 - Nærhet for faglig og sosial kjennskap og kontakt.
 - Fellesskap på tvers av fag og klynger.

Oppsummert

- Nord universitet: unik lokalisering for å delta i blå og grønn verdiskaping
- Nord universitet: forsker og utdanner med fokus på å leve av blå og grønn verdiskaping
- Nord universitet: tar aktive posisjoner innen blå og grønn verdiskaping ved å ta strategiske prioriteringer knyttet til:
 - Forskning
 - Forskningsbasert undervisning
 - Forskningsbasert innovasjon
 - Forskningsbasert verdiskaping

